N^RO 28

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna VS. 7 Kwietnia 1800 w Sobotę

Z Petersburga V. S. 23 Marca.

General kawaleryi Graf Denisow uwalnia się od służby. Regimentu garnizonowego Bołotnikowa Maior Sarg otrzymał rangę Podpółkownika, także regimentu garnizonowego Gogela 1 Podpółkownik Gagarin dla choroby uwelniony od służby umieszcza się w Inwalidach. Podpółkownicy zostaią Półkownikami: świty JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Tichanow, półku kirassyerow Woinowa. Buka; dragonii Gudowicza 6 Liwen; dragonii Michelsona 1 Kobelacki. Maiorowie Podpółkownikami: regimentu muszkietyerow Baranowskiego 2 Zaremba, dragonii Gudowicza 6 Demeńkow i Abriutin, dragonii Woiewodskiego Kozłowski. Regimentu muszkietyerow Drexela Półkownik Bredichin; kirassyerow Essena 2 Półkownicy: Krasnakotski, Szreitenfeld, i Burnaszew, uwalniaią się od służby.

z Wiednia 26 Marca z Gazety Hamburgskiey.

Chociaż Ministerium od dawnego iuż czasu nie podaie do wiadomości powszechney żadnych rapportow urzędowych od armii Włoskiey, iednak nie tayno nikomu, że na granicach Liguryi dawno są rozpoczęte czynności nieprzyiacielskie ze strony Francuzow. Mianowicie w okolicach Gavi częste utarczki bywaią, gdy Austryacy chcą utrzymać w całości, zniszczyć usiłuie Massena warowne szańce i okopy. Krwawszą i trudnieyszą ieszcze ten wódz ma rosprawę z insurgentami Fontanabuona; ci walcząc o wolność i własność, postanowili zginąć raczey, niżeli się poddać pod nieprzyiacielskie iarzmo. Nasi Generałowie, ile pozwala położenie mieysc trudne, i góry w teraznieyszey roku porze dla śniegow niedostępne, zbuntowanym Ligurom pomoc daią.

Do Neapolu z Palermo przyszedł Królewski rozkaz, ażeby liczna woysk kraiowych diwizya niezwłocznie do Piemontu ruszyła, gdzie w twierdzach: Turinie, Coni, Alexandryi, Tortonie, Valence, &c garnizonem stać będą, ażeby tym sposobem General Melas większą liczbę Austryackiego żołnierza mógł ukazać w polu. Attak przez Generała Ott na część wschodnią Liguryiskiego kraiu gotowany, nie prędko nastąpi podobno, dla iakich przyczyn nie wiadomo: to pewna iż regimenta Cesarskie, które z Toskanii i kraiu Rzymskiego szły do Prowincyi wschodniey, Riviera di Levante zwaney, niespodzianie roskaz odebrały ciągnąć do Piemontu przez Pistoia, Modenę, i Placencyą.

Żeby pokoy rychło mógł stanąć, nikt u nas nie wierzy. Słychać iż Buonaparte, między innemi warunkami ten położył: RPte Włoskie upadną, Francya Ren za granicę mieć będzie. Przyimuiąc część propozycyi pierwszą, odrzuciły drugą iednomyślnie Mocarstwa sprzymierzone, domagaiąc się koniecznie, ażeby przed zaczęciem negocyacyi woyska nieprzyiacielskie ustąpiły z dzierżaw Niemieckich na lewym brzegu Renu. Na nic się nie przyda zarzut: iż pomienione kraie Francuzom ustąpione były na kongressie Rastadskim; wiadomy każdemu onego koniec; Rzesza też nie ratifikowała czynności Pełnomocnikow swoich.

Według umowy niedawno podpisaney między domem Austryackim, W. Britannią, Elektorem Palatinem, Xiążęciem Wurtembergskim, i Cyrkułem Szwabskim; Elektor oprócz kontingensu 4400 ludzi wynoszącego, da na żołd Angielski 12 tysięcy żołnierza, Xiąże Wurtembergski 6 tysięcy, Cyrkuł Szwabski 10 tysięcy; łącząc korpus Xiążęcia de Condé, Król Jmć W. Britannii na żołdzie swoim w Niemczech utrzymywać będzie tego roku przynaymniey 34 tysiące zbroynego ludu; przydaymy subsidia iakie przyrzekł płacić Cesarzowi Jmci, a łatwo można będzie poznać co czyni narod Angielski dla dobra i pożytku powszechnego. Xiąże de Berry od dni kilku tu bawiący,

ma przedśięwziąć podróż do Sicilii, dla zaślubienia iedney z córek panuiącego tam Monarchy.

Ponieważ rząd Francuzki porusza wszelkie ſprężyny chcąc zapalić raz ieszcze narod, i cały w maśsie na woynę wyprowadzić; z drugiey ſtrony Cesarz Jmć przezornie wszyſtko czyni gotuiąc naydzielnieysze śrzodki do zniszczenia zamiarow nieprzyiaznych. Spodziewać ſię trzeba kampanii nad przeszłe krwawszey. Rezerwa od 45 tyſięcy ma bydź zgromadzona pod Udiną na początku Maia; na czele woyſk ſtanie Arcy Xiążę Józef Królestwa Węgierſkiego Palatinus. Inna ieszcze armia od 20 tyſięcy zbierze ſię pod Braunau; pierwsza ma wspierać czynności Generała Melas we Włoszech, oſtatnia pomagać Baronowi Kray w Szwabii, Szwaycarach, i nad Renem, iak pozwolą okoliczności.

Hrabia Colloredo będzie ſprawował obowiązki Cesarſkiego Kommiſſarza we Włoszech, iak Hrabia Lehrbach ſprawuie w Niemczech. Semlińſkie liſty napełnione ſą rozmaitemi wiadomościami o Paſſwanie Oglou. Poſtępuie coraz głębiey do Serwii; pierwsza ſtraż ſtanęła pod Haſſan Palanka i Boretz mieyscem od Belgradu mil 12 odległym. Basza wspomnionego miaſta osadził rozmaite mieysca licznym żołnierzem, chcąc bronić przyſtępu nieprzyiacielowi. Przyczyna tych rozruchow dotąd mniey była wiadomą; interes prywatny poróżnił kommendantow Tureckich; trudno wyliczyć, iak wiele na tym traci powszechne dobro.

Zbuntowany Basza Widdinu, gdy w roku przeszłym z Wielkim Sultanem ugodę zawierał; ten z szczodrobliwości swoiey bratu Passwana darował cztery wielkie dzierżawy nie daleko Niſsy położone, które cząſtką były wielkorządow Baſzy Lesnitz. Ten z kollegą w Niſsie kommenderuiącym, pod wymyślonemi pozorami, gwałtem nakoniec i przemocą, nie pozwolili wiosek onych nowemu właścicielowi zaymować. Rozgniewany Paſswan ruszył woyſka diwizyą na przeciwnikow; ſtało ſię na początku zimy; ta nieprzyiacielſkie czynności wſtrzymała. Za zbliżeniem ſię wiosny nie tylko zaiął wiadome dzierżawy, ale też chcąc ukarać Baszow, Nissę opasał. Idzie z odſieczą Basza Lesnicki na czele 5 tyſięcy żołnierza; spodziewamy ſię wkrótce rapportu o krwawey bitwie. Że zaś Basza Belgradzki daie onemu pomoc, Paſswan liczney armii ciągnąć kazał do Belgradu.

z Londinu 28 Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Pierwszą ratę subsidiow pieniężnych Domowi Auſtryackiemu przyrzeczonych, rząd nasz iuż do Wiednia przesłał. Gdyby innych nie było dowodow, ten ieden przekona każdego, że od pokoiu ſą ieszcze dalekiemi ſtrony woiuiące. Kapitan Maitland i Podpułkownik Douglas, dnia wczorayszego oddali Admiralicyi depeſze Lorda Nelson i Sidneja Smith; z tych potwierdza ſię dawniey odebrana wiadomość o Konwencyi pod pisaney między wielkim Wezyrem i Generałem Kleber; warunki nie ſą ogłoszone; ten nie wątpliwy, że woyſka Francuzkie nay daley w 3 mieſiące powracać maią do Oyczyzny. Ta armia w pierwiaſtkach 50 tyſięcy ludu licząca, gdy z Toulonu r. 1798 pod żagle wychodziła, dziś iak ſłychać, ſkłada ſię ledwie z 8 tyſięcy.

Sidney Smith nie wchodził do pomienioney konwencyi; tylko oświadczył, że eſkadra iego tamować żeglugi Francuzom nie będzie; rzecz ciekawa, czyli na to zezwoli Lord Keith naywyższy flott Angielſkich kommendant na morzu śrzodziemnym. Oblężenie twierdzy Larisch, które armią całemu wschodowi grożącą do powrotu nakłoniło trwało dni 9, zakończone szturmem szczęśliwym. Daley donosi Lord Nelson o zabraniu okrętu Genereux, niosącego pomoc opasaney Valetcie. Kontr Admirał Francuzki Perree w boiu poległ. Dziś port Malteńſki zamykaią okręta: Foudroyant od 80 armat, Audacious, Theseus, Culloden, od 74. Lyon od 64 i fregata. Na żywności zbywa garnizonowi; dla tey przyczyny zapewne kapitan okrętu Guillaume Tell od 80 armat, który uszedł z Abukir, chce wynisć pod żagle; co znakiem ieſt bliſkiego poddania twierdzy.

Maytkowie, którzy zdradzieckim sposobem fregatę Danae poddali nieprzyiacielowi, zkrzywdzili Officyerow zprzeciwiaiących ſię poſtępkowi podłemu; kapitan Lord Proby w tym zdarzeniu w głowę raniony zoſtał. Flotta Admirała Gardner wiele ucierpiawszy od morſkich nawałności pod Breſtem, do portow powróciła. Woyſka na taiemną wyprawę przeznaczone, nie przeſtaią siadać na okręta; część ich odpłynie do Jamaiki, druga do Gibraltaru, oſtatnia podobno do Jrlandyi, gdzie rząd koniecznie poſtanowił iak nayrychley koniec oſtateczny położyć domowym rozruchom, i Unią do ſkutku przeprowadzić. Według rachunku dokładnego, znayduie ſię teraz ogułem w Britannii W. emigrantow Francuzkich 9,774 z których 5,621 ieſt osob ſtanu Duchownego.

Słychać że okręta Admirałowi Mitchell poddane w Texel na imie Stadhudera, będą oszacowane; cena zaś ze ſkarbu będzie zapłacona Xiążęciu d' Orange. Po otwartey kommunikacyi, i odebranych rapportach z lądu Europeyſkiego, poſtrzegamy że przygotowania do wyprawy taiemney iuż nie idą z pośpiechem. Wszyscy Xiążęta Francuzcy, wszyscy z Emigrantow znacznieysi dnia onegdayszego znaydowali ſię na żałobnym nabożeńſtwie uroczyście odprawionym za Roialiſtow poległych w Departamentach zachodnich. Z Madras donoszą, iż fortifikacye

miasta Pondichery rząd zburzyć kazał. Na wyspie Ceylan, i w Państwie Mysore zupełna spokoyność. Goa po zakończoney woynie albo do Portugalczykow powróci, albo też w zamianę inne osady będą dane. Dziś w całey Jndyi nikt oprocz Anglikow nie ma portu wygodnego.

Na ostatnim posiedzeniu w Jzbie Niższey Minister Dundas ukazał stan dzisieyszy kompanii Wschodnio Jndyiskiey; przed zawoiowaniem Królestwa Mysore, w roku 1799 miała dochodu gruntowego z osad Bengalskich, Coromandelskich, Malabarskich 8 millionow 600 tysięcy FS. wydatki wyniosły 7 millionow, 800 tysięcy; długi w Jndyi zaciągnione, po większey części na woynę 9 millionow; ruchomy maiątek 10 millionow 500 tysięcy, w Anglii towarow wschodnich przedano za 10 millonow FS. Między inne mi samey herbaty 25 millionow Funtow.

z Paryża 28 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Rząd ogłosił wiadomość o wzięciu okrętu Genereux; z 3 Angielskiemi pod Maltą do czynienia maiąc Admirał Perree poległ; traci w nim RPta iednego z naylepszych Officyerow; kommenderował w Egipcie flotillą na Nilu; roku przeszłego do Toulonu płynąc z 3 fregatami, był w niewolę zabrany. Rozgłoszono w Anglii, że pierwszy konsul pozwoli Anglikom z portow Francuzkich wyprowadzić wiele zboża: rzecz nie zgadza się z prawdą; owszem rząd nasz chce teraz magazyny kraiowe na przyszłość opatrzyć. Wielorakie przypadki ieszcze nas ostróżności nie nauczyły. La Roche Jacquelin Szef Szuanow, tu pod strażą trzymany, gdy iuż przed sądem woyskowym miał stawać, uciekł. Słychać iż pod Laval i w kilku innych okolicach rokosz dotąd przytłumiony nie iest.

Cisną się tłumem ochotnicy z nayzacnieyszych w narodzie familii, do regimentu huzarow przez Generała Dumas formowanego; Półkownikiem korpusu został Dampierre syn walecznego Generała en chef, który w roku 1793 niedaleko Valenciennes raniony umarł. Sieyes prezydentem Senatu bydź przestał. mieysce iego zaioł Roger Ducos; Sekretarzami obrani: Admirał Bougainville, Laplace Matematyk. Admirał Bruix do ludu morskiego w porcie Brestenskim odezwę wydał zachęcaiąc imieniem pierwszego Konsula do karności i męstwa. do tegoż portu przybywa codziennie więcey żołnierza lądowego; z tąd pogłoska iż o wyprawie do Jrlandyi myślemy; to pewna iż flotcie zkombinowaney do żeglugi mieć się kazano.

Rząd wszystkich ogułem deportowanych bez wyłączenia żadnego z Cayenne do oyczyzny zalecił wyprowadzić. Admirał Lesseignes naznaczony kommendantem Flessyngi i wszystkich portow Flandryiskich, wiele młodzieży Belgickiey do służby namówił. Generał Mack, i Szef Szuanow d'Autichamp do zdrowia przychodzą. Buonaparte podobno u nas ieszcze długo zabawi; ekwipaże iego wkrótce do Dijon wychodzą. Na d. 5 Kwietnia armia rezerwowa ma się zupełnie zgromadzić. Prefektowie w Departamentach zatrudniaią się teraz ułożeniem taryffy podatkow, która dotąd zrobioną nie była. O kapitulacyi Egiptskiey i Maltańskiey biegaią dawno pogłoski; obydwa te przypadki są przewidziane; nikt u nas wierzyć niechce mniemanym listom Greckim z Smirny 1 Lutego donoszącym o wielkim zwycięztwie Generała Kleber nad Turkami.

Wzięcie przez Wezyra Larisch pewne iest; lecz była to mała twierdza, w którey nad 400 ludu mieścić się nie mogło. Architektom: Percier i Fontaine kazał pierwszy Konsul stawiać monument marmurowy w Valence nad grobem Piusa 6. Tribunowie więszością głosow napisali ustawę pozwalaiącą obywatelom testamenta czynić. Sławny Mirabeau w młodym wieku od oyca prześladowany, był zdania przeciwnego. Pritaneum Francuzkie na 4 wielkie Collegia zostało podzielone; mieysce dla nich; w Paryżu, Fontainebleau, S. Germain, i Wersalu. W każdym zaś dawana będzie edukacya dla 100 młodzieńcow, synow Officyerow, lub urzędnikow ciwilnych, którzy umieraiąc na publiczney posłudze, nie zostawią maiątku potomkom. Z Genui donoszą, iż Massena kupcow Liguryiskich prosił o pożyczenie 2 millionow; część summy nie mieszkaiąc wyliczyli.

z Madritu 20 Marca z Gazety Hamburgskiey.

Bywszy Minister Departamentu morskiego Valdes wyieżdża do Burgos; Margrabia Vantiago do Andaluzyi; wielu innym osobom dworskim oddalić się kazano do starey Castilii lub Catalonii. Do Wiednia nowy Ambassador ma bydź wyznaczony. Xiąże del Parque iuż w Dreznie posłować nie będzie. Wraz po śmierci Oyca S. Król Jmć za radą Don Urquiio roskazał Arcy Biskupom i Biskupom Hiszpańskim dawać dyspensy, których dotąd szukano w Rzymie, przez co wychodziło za granicę co rok więcey 20 millionow Realow; żaden z pomienionych Prałatow nie chciał korzystać z pozwolenia reskriptem Królewskim każdemu danego.

z Auszpurga 24 Marca z Gazety Hamburgskiey.

Dziś Arcy Xiąże Karol z dwoma Adjutantami przeieżdżał przez miasto nasze zmierzaiąc do Wiednia. Z Jnspruck wiadomość mamy, że biegący tamtędy goniec zostawił pogłoskę o kapitulacyi garnizonu Maltańskiego.

Dnia 25 Marca. Smutną dziś odbieramy wiadomość, że okręt Angielski od 110 armat, Królowa Karolina, Admiralski Lorda Keith, na kotwicach stoiąc w porcie Livorno, nie wiadomo iakim przypadkiem wyleciał na powietrze. Szczęściem Lord był na iądzie i w życiu został; więcey tysiąca ludu zginęło. Szkoda wynosi 2 milliony złotych Reńskich; strata maytkow i Officyerow nie nadgrodzona; między ostatniemi znaydowała się młodź nayzacnieyszych familii; uległy temuż losowi Damy i inne osoby, które przez ciekawość przybyły dla oglądania okrętu. Był to naypięknieyszy i naylepiey zbudowany między Angielskiemi; szedł pod żaglem prędko iak fregata.

z Donaueschingen 18 Marca z Gazety Courier du Bas Rhin.

Dnia wczorayszego ogłoszono przy paradzie, iż Arcy Xiążę Karol oddala się z obozu. Adjutant dla łez czytać pisma niemógł, grenadyerowie głośno płakali; zwyczayne manewry zaniechać musiano. Dobroczynnością całe rzadką Arcy Xiążę zasłużył w armii na powszechne przywiązanie. Zawsze hoyny dla żołnierza, żadnych granic nie kładnie darom swoim odłtego czasu, iak obiół znaczne dziedzictwo po Arcy Xiężney Krystynie. Unter Officyerowie awansowani, odbierali wszyscy ze skarbu iego po 25 czerw złot: na mundur, tyleż na ekwipaż; Officyerowie ubożsi miesięczney pensyi po 10 Ryńskich; dla żołnierzy w ostatniey kampanii wiele czynił, trudno wyliczyć; pod czas zimy na wódkę, wino i mięso dla nich wydał więcey 100 tysięcy Ryńskich. Wyieżdżaiąc nakoniec oświadczył, iż pensya każdemu zwyczaynym sposobem dochodzić nie przestanie.

Dnia 20 Marca. Ponieważ dziś armia Cesarska licznieyszą iest nad inne czasy, i więcey mieysca zastępuie, czterech do niey wyznaczono Kwatermistrzami Generałow; Schmidt, Stipschitz, Chasteller, Meerfeldt Młody Arcy Xiążę Ferdinand kommenderować będzie brigadą Generała Kienmayer; Hrabia Kollowrath skrzydłem lewym, prawym Starray.

z Turinu 15 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Woyska Francuzkie niedawno postąpiły do Arquata; lecz za pokazaniem się Austryakow odeszły do Bussola. Zamiana woiennych brańcow uskutecznioną została. Wydawszy 30 tysięcy nieprzyiacioł, Cesarz Jmć ieszcze ich zatrzyma tyleż w kraiu swoim. Pierwsza kolumna uwolnionych tym sposobem Austryakow z Langwedoku do nas przybyła. Officyerowie przez Hrabstwo Nice, Col di Tenda i dalsze powiaty przechodząc, uważali stan kraiu całego. Choroby zaraźliwe, bardzo wiele ludu wytępiły; nędza i niedostatek dziś wielki; wszyscy powszechnie pragną pokoiu; przez choroby pomienione armia przynaymniey 15 tysięcy żołnierza straciła. Massena dziś słabe iuż odbiera posiłki; nikt prawie oprócz officyerow do obozu nie przybywa.

z Bruxelles 27 Marca z Gazety Hamburgskiey.

Dnia wczorayszego przybył nasz Prefekt Doulcet, Konskripcya woyskowa w Departamentach Belgickich nie była dotąd ściśle uskuteczniona, i podobno nigdy nie będzie; rząd przestawać chce na tey młodzieży która dobrowolnie idzie do obozu. Buonaparte iadąc do Dijon ma nas odwiedzić. Od Antwerpii do Lille ustanowiono telegrafy. Między Dunquerque i Ostendą dwa obozy wytknięto; każdy z 6 tysięcy żłonierza złożony, kray od naiazdow zasłaniać będzie. Lekarzom i chirurgom Belgickim w bardzo znaczney liczbie kazano do armii Francuzkich pośpieszać.

z Palermo 2 Marca z Gazety Hamburgskiey.

Minister interessow zagranicznych Generał Acton prosił u Króla Jmci, i otrzymał nayłaskawszą dimissyą. Słychać iż z kawalerem Hamilton Posłem W. Britannii u Dworu naszego, i Admirałem Nelson, wkrótce wyieżdża do Londinu na mieszkanie. Margrabia de Gallo, któremu z Wiednia powracać kazano będzie następcą Generała Acton.

z Strasburga 24 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Dnia wczorayszego czytano odezwy rządowe do narodu. i prawo o woyskowey konskripcyi; nasz Departament powinien dostarczyć 600 młodzieży; wiele zaś pódzie ochotnikow do obozu pod Dijon, zgadnąć trudno. Donoszą z Szwaycarow, że z granicznych Departamentow Francuzkich do pomienionego kraiu nieustannie prowadzą żywność, ammunicye furaże. mianowicie ku brzegom Renu; zkąd wnosić trzeba że gotuie się Lecourbe do attakowania Grisonow i Tirolu. Lewe skrzydło armii Moreau w okolicach miasta naszego zgromadzone, dnia ieszcze 21 do Kehl przechodzić, i do Szwabii ztamtąd wtargnąć miało, gdy niespodzianie wódz odebrał przeciwne roskazy.

Jedni rozumieią, że negocyacye o pokoy rozpoczęte zbliżaią się do końca, i pierwszy Konsul odpowiedzi z Wiednia czekać będzie do 5 Kwietnia; innych zdaniem Generał Moreau podał rządowi niektóre uwagi względem armii i następuiącey kampanii; te Szef Sztabu Dessoles zaniosł do Paryża. Mamy wiadomość z Bazylei, że w rządzie Szwaycarskim nastąpią wielkie odmiany. Direktoryat z 18 osob złożony ma sprawować władzę naywyższą. Przybycia do nas Konsula Buonaparte wkrótce wyglądamy.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 4 Kwietnia 1800 w Sobotę.

z Hagi 29 Marca z Gazety Hamburgſkiey

Konsul Buonaparte sam własną ręką pisał do znacznieyszych obywatelow i urzędnikow Amſtardamu, prosząc o pożyczenie 10 lub 12 millionow; podobno rzecz przy idzie do ſkutku. Niektore polbrigady Francuzkie i Batawſkie poszły do Overyssel i Groningi; chce rząd od ściany Niemieckiey bydź zupełnie bespiecznym i na przypadki gotowym. General Augereau zwiedza wszyſtkie miaſta, twierdze i okopy; Admiralicya oprocz woiennych okrętow i fregat, 120 mnieyszych ſtatkow osadzonych działami uzbroić kazała, te ſłużyć maią ku zaſłonie portow i nadbrzeżow od naiazdu. Niektorzy officyerowie należący do poddania flot ty w Texel, osadzeni w więzieniu, sami sobie śmierć zadali.

z Manheimu 25 Marca z Gazety Frankfortſkiey

Przed kilko dniami kommenderuiący w mieście naszym General Auſtryacki wysłał znaczną część garnizonu na lewy brzeg Renu, przydawszy wiele robotnikow, ktorym kazano naprawić fortifikacye nad brzegiem pomienioney rzeki, dawno zburzone. Wczora liczna diwizya woyſk Francuzkich ukazała się od Frankenthalu, grożąc attakiem. Nasi widząc przewyższaiące siły nieprzyiacioł, dziś rano uſtąpiwszy z pomienionych szańcow, powrocili na brzeg prawy bez żadnego uszczerbku.

Od Niszszego Reny 29 Marca z Gazety Courier du Bas Rhin.

O nowo obranym w Wenecyi Oycu *S.* następuiącą wiadomość mamy. Urodzony w Cesena r. 1742. r. 1758 maiąc lat 16 wſtąpił do zakonu S. Benedykta; zakończywſzy nauki zwyczayne, sam przez lat kilka w rożnych klasztorach Włoſkich *S.* Teologii był nauczycielem. Wuy iego zmarły Pius 6 naprzod r. 1780 wyniosł go na ſtolicę Biſkupią w Tivoli; nakoniec r. 1785 uczynił Kardynałem, i przeniosł na Biſkupſtwo do Jmola. Wszędzie kardynał Chiaramonti przyświecał nauką i dobrym przykładem; cnoty iego, pobożność, o religią i chwałę Nayvyższego gorliwość, usilne ſtaranie ażeby w powierzonych dyecezyach porządek i ſprawiedliwość kwitnely, iednaiąc Oycu *S.* wszyſtkie serca i glosy kardynalow na Conclave zgromadzonych, spodziewać się każą, iż pod iego panowaniem Kościoł katolicki, do ſpokoynego i ſzczęśliwego, w iakim był niedawno, ſtanu powroci.

z Berne 19 Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Czytano iuż i przyięto część nowey konſtitucyi; drugą wygotowano; trzecia ieſt w robocie; nie prożnuią nasi prawodawce; czyli ich dzieło będzie pochwalone, czasowi zoſtawmy. Coż mowić o trwałości! Francuzy wydzowie pozwalaią nam czynić i pisać według upodobania własnego, nie uważaiąc, żeśmy w niektorych artykułach odſtąpili przykładu Paryſkiego. Sami tym czasem zatrudniaią się przygotowaniem do następuiącey kampanii. Opatrzyć kazano drogi do kraiu Valais prowadzące; żywność zewsząd idzie; w armiach obfitość, u Szwaycarow.

z Mediolanu 17 Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Regimenta konne w okolicach Lodi, Matignan, Nowara, rozłożone, roſkaz odebrały zbliżać się do granic Liguryiſkich. Z Florencyi donoszą urzędownie, iż eſkadra Angielſka z wielu okrętow i fregat złożona ma trzymać zamknięte porty Francuzkie nad morzem śrzodziemnym: Marseille, Toulon, Nice, Antibes. Ażeby kaſſa Lombardyi mogła doſtarczyć furażow i żywności do obozu Auſtryackiego, Deputowani rozmaitych miaſt i powiatow, za pozwoleniem Kommiſſarza Cesarſkiego, uſtanowili ieszcze podatek nadzwyczayny; ktory ma wynosić więcey 4 millionow liwrow, i przed d. 10 Maia powinien bydź zapłacony.

z Wenecyi 18 Marca z Gazety Frankfortſkiey.

D. 14 po południu nowo obrany Ociec *S.* Pius 7 ze wszyſtkiemi Kardynałami udał ſię do Kościoła S. Jerzego, gdzie Te Deum laudamus śpiewano. Tłum ludu był nadzwyczaynie wielki. Wieczorem prawie całego miaſta illuminacya naſtąpiła. D. 15 i 16 Ociec *S.* dawał publiczne audyencye dawnym zwyczaiem; dnia zaś wczorayszego odwiedzał chorego Kardynała Bellisoni. Familia Chiaramonti utrzymuie, że ieden ma początek z przezacnym i ſtarożytnym domem Clermont w Delfinacie, którego ſtarsza linia noſi nazwiſko: Clermont Tonnerre.

Od granic Szwaycarſkich 24 Marca z Gazety Frankfortſkiey

Garnizony miaſt: Berne, Friburg, Yverdon, Lausanne, Solothurn, Zurich, i wielu innych ruszyły ku Renowi, po większey części zmierzaiąc do Bazilei Lecourbe zaiął rekwizycyą konie, woły i wozy dla dowożenia rzeczy potrzebnych ſkrzydłu armii prawemu. W po ludnowych Szwaycarach dwie razem diwizye Francuzkie dokazywać zaczną; pierwſza w kraiu Valais, druga około góry S. Gotharda i żrzódła Renu. Poseł Reinhard wyraznie oświadczył, iż nie ma mocy traktować o neutralność dla Szwaycarow; obywatele nadgraniczni lękaiąc ſię doświadczonych tylekroć przypadkow woiennych, dla spokoyności przenoſzą ſię do Prowincyi wewnętrznych.

General Lecourbe dotąd bawi w Zurich; lecz wkrótce podobno w S. Gall mieć będzie główną kwaterę; naybardziey uſiłuią Francuzi wzmocnić diwizyą Grisonom grożącą; ſtatki na iezierze Zurich zbudowane lub zabrane nieprzyiacielowi, nieuſtannie dziś przewożą żywność i ammunicye do Wallenſtadt i Sargans. Biega pogłoſka, że Konsul Buonaparte z Strasburga przez Bazileę, Zurych, &c poiedzie do głównego obozu pod Dijon. Wodzowie Francuzcy nie przeſtaią po dawnemu roſkazywać w kraiu Szwaycarſkim; ſkarży ſię kommiſsya wykonawcza, lecz wyſłuchaną wyſłuchaną nie ieſt. Miniſtrowi ſkarbowemu zalecono użyć nawet przymusu i woyſkowey pomocy do wybrania zaległych podatkow.

Trzy iuż rozdziały, nowey konſtitucyi ukończono. 20 letni człowiek powinien wykonać przyſięgę RPtey, i czynnym obywatelem bydź zacznie, ieśli umie czytać i pisać. Cudzoziemiec lat 10 mieszkać w kraiu, i poſiadać maiątek powinien, ieśli chce bydź uczęſtnikiem praw obywatelſkich. Teraz prawodawcze zgromadzenie zatrudnia ſię uſtawą o urzędnikach kraiowych... General en chef armii Auſtryackiey w Niemczech Baron Kray dziś przybył do Schaffhausen.

Na d. 30 Marca V. S. 1800 r. odebrano od człowieka podeyrzanego Sygnet diamentowy, który ſię znayduie teraz u JP. Grunerta Kupca Wileńſkiego na Zamkowey Ulicy pod N. 198. Ktoby zgubił, niech ſię zgłoſi ſam do pomienionego obywatela, z opisaniem znakow pomienionego Sygneta, a bez żadney trudności odbierze.

Podaie ſię do wiadomości, iż Józef Juriewicz Por: B. W. Pol: potrzebuie Metra do edukacyi dzieci w językach Francuzkim i Niemieckim, w naukach Loiki, Fizyki, Matematyki i Geografii. Jeżeliby kto poſiadaiący takowe talenta, życzył edukowania przyiąć na ſiebie obowiązki, niech ſię zgłoſi do Kamienicy Skarbnika Czyża na Rudnickiey Ulicy do W. Stankiewicza Porucznika.

Dom całkiem murowany Num 1235. za Rudnicką Bramą, idąc proſto Ulicą Brukowaną pod S. Stefan, z dwuma Officynami, iedną iednąpiątrową, drugą dwupiątrową, z browarem, ſłodownią Niemiecką, z ſtancyą mieszkalną lub susznią, z ſklepami czterma suchemi, z ſkarbcem na ſkład lub zsyp, i dalszemi murami niedokończonemi, z ogrodem wielkim należycie oparkanionym, oraz z gruntem na 2 beczki żyta śiania, &c. ieſt do sprzedania; ktoby życzył sobie nabyć tego aktorſtwa pewnego i żadnym długiem nie obciążonego, może ſię udać dla nformacyi o wartości do Cyrkułu 1 pod Nro 58, lub do Cyrkułu 2 pod Nro 436 tych Kamienic Gospodarzow.